

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Bliski Wschód w polityce międzynarodowej
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The International Politics of the Middle East
Kierunek studiów	Stosunki międzynarodowe
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopień
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki polityczne
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Maciej Münnich, prof. KUL
---	-----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	4	3
konwersatorium			
ćwiczenia	15	4	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Śledzenie bieżącej sytuacji polityczno-militarnej na Bliskim Wschodzie
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Celem wykładu jest zapoznanie studentów z problematyką polityki międzynarodowej na współczesnym Bliskim Wschodzie. Aby ją zrozumieć konieczne jest jednak wprowadzenie historyczne ukazujące korzenie obecnych relacji międzynarodowych.
2. Ćwiczenia mają na celu zapoznanie studentów z wybranym materiałem źródłowym dotyczącym zagadnień polityki międzynarodowej na Bliskim Wschodzie. Na tej podstawie studenci uczyć się będą samodzielności w formułowaniu opinii oraz dostrzegania manipulacji używanych przez różne strony.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent rozumie istotę oraz uwarunkowania relacji międzynarodowych na Bliskim Wschodzie.	K_W02
W_02	Absolwent posiada podstawową wiedzę nt. bezpieczeństwa w rejonie Bliskiego Wschodu	K_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną do analizowania i wyjaśniania kwestii szczegółowych dot. stosunków międzynarodowych na Bliskim Wschodzie.	K_U01
U_02	Absolwent potrafi prawidłowo oceniać zagrożenia w polityce międzynarodowej w rejonie Bliskiego Wschodu i identyfikować ich przyczyny	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent posiada wiedzę w zakresie stosunków międzynarodowych na Bliskim Wschodzie, która może być wykorzystana w praktyce związanej z pracą w administracji	K_K02
K_02	Absolwent jest przygotowany do samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności związanych z zagadnieniami bezpieczeństwa Bliskiego Wschodu oraz rozumie potrzebę stałego dokształcania się i podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych	K_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Dla wykładu:

1. Zajęcia wstępne
2. Upadek Imperium Osmańskiego i nowy porządek na Bliskim Wschodzie (1914-1923)
3. Dwudziestolecie Międzywojenne i II Wojna Światowa na Bliskim Wschodzie (1923-1945)
4. Izrael/Palestyna 1948-1967
5. Izrael/Palestyna 1967-1983
6. Syria i Liban
7. Irak i Iran
8. Turcja
9. Egipt i Jordania
10. Kraje Półwyspu Arabskiego
11. Izrael/Palestyna po 1983
12. Irak po 2003
13. Arabska Wiosna
14. Syria po 2011

Dla konwersatorium:

1. Zajęcia wstępne
2. Upadek Imperium Osmańskiego i nowy porządek na Bliskim Wschodzie (1914-1923)
(korespondencja McMahon-Husejn: https://en.wikisource.org/wiki/McMahon_%E2%80%93_Hussein_Correspondence (esp. Since July 14th, 1915 to October 24th, 1915;

- Porozumienie Sykes-Picot: https://wwi.lib.byu.edu/index.php/Sykes-Picot_Agreement, https://pl.wikipedia.org/wiki/Umowa_Sykes-Picot; Deklaracja Balfoura: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/text-of-the-balfour-declaration>, https://pl.wikipedia.org/wiki/Deklaracja_Balfoura).
3. Dwudziestolecie Międzywojenne i II Wojna Światowa na Bliskim Wschodzie (1923-1948) (Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 181 z 29 XI 1947 w sprawie podziału Palestyny: [https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/181\(II\)](https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/181(II)), https://pl.wikipedia.org/wiki/Rezolucja_Zgromadzenia_Og%C3%B3lnego_ONZ_nr_181).
4. Izrael/Palestyna 1948-1967 (Rezolucja Rady Polityki międzynarodowej ONZ nr 242 z 22 XI 1967: [https://undocs.org/S/RES/242\(1967\)](https://undocs.org/S/RES/242(1967)), <http://jason-happy-polak.blogspot.com/2013/12/rezolucja-rady-bezpieczenstwa-onz-numer.html#F>)
5. Izrael/Palestyna 1967-1985 (Wojna Jom Kippur w oczach CIA: <https://www.cia.gov/library/readingroom/docs/LOC-HAK-480-3-1-4.pdf> pp. 32-38)
6. Syria i Liban (Hezbollah we własnych oczach: <https://www.english.alahednews.com.lb/> oraz w oczach przeciwników: <https://hezbollah.org/>).
7. Irak i Iran (ustrój Iranu, zob.: <http://www.psz.pl/117-polityka/mariusz-piskur-system-polityczny-islamskiej-republiki-iranu> oraz dla chętnych konstytucja Islamskiej Republiki Iranu po angielsku: http://www.servat.unibe.ch/icl/ir00000_.html).
8. Turcja (doktryna strategicznej głębi, zob.: <http://www.stosunki.pl/content/koncepcja-strategicznej-g%C5%82%C4%99bi-stratejik-derinlik-jako-nowa-doktryna-polityki-zagranicznej-tu>, <https://erpil.org/wp-content/uploads/2017/02/erato-kozakou-marcoullis-ahmet-davutoglu-a-new-era-in-turkeys-foreign-policy.pdf> mainly pp. 3-6).
9. Kraje Półwyspu Arabskiego (<https://vision2030.gov.sa/en>).
10. Izrael/Palestyna po 1985 (porozumienie z Oslo, 13 IX 1993, zob.: https://web.archive.org/web/20021115183950/http://knesset.gov.il/process/docs/oslo_eng.htm , Deal of the Century, January 28th 2020, see: <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2020/01/Peace-to-Prosperity-0120.pdf>, https://pl.wikipedia.org/wiki/Plan_Trump).
11. Irak po 2003
12. Arabska Wiosna 1
13. Arabska Wiosna 2
14. Syria po 2011 (Rezolucja Rady Polityki międzynarodowej ONZ z 15 XII 2015, zob. http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2254.pdf)

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01 W_02	Wykład konwersatoryjny Prezentacja multimedialna, Praca w grupach (w wersji stacjonarnej), Pytania problemowe.	Aktywność podczas zajęć dydaktycznych, egzamin pisemny (w wersji stacjonarnej) lub ustny (w wersji zdalnej)	Raport z egzaminu Raport z kolokwium Karta oceny
UMIĘJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Wykład konwersatoryjny Prezentacja multimedialna,	Aktywność podczas zajęć dydaktycznych, egzamin pisemny (w wersji	Raport z egzaminu Raport z kolokwium Karta oceny

	Praca w grupach (w wersji stacjonarnej), Pytania problemowe.	stacjonarnej) lub ustny (w wersji zdalnej)	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01 K_02	Wykład konwersatoryjny Prezentacja multimedialna, Praca w grupach (w wersji stacjonarnej), Pytania problemowe.	Postawa studenta podczas zajęć dydaktycznych, egzamin pisemny (w wersji stacjonarnej) lub ustny (w wersji zdalnej)	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, wagi...

Efekty kształcenia	ocena niedostateczna: Student	ocena dostateczna: Student	ocena dobra: Student	ocena bardzo dobra: Student
W_01 W_02	nie posiada wiedzy na temat relacji międzynarodowych na Bliskim Wschodzie.	posiada ogólną wiedzę na temat problemów bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie.	posiada szczegółową wiedzę na temat problemów bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie.	posiada szczegółową i wyczerpującą wiedzę na temat problemów bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie.
U_01 U_02	nie potrafi analizować i oceniać zagrożeń związanych z relacjami międzynarodowymi i na Bliskim Wschodzie.	potrafi w stopniu podstawowym analizować i oceniać zagrożenia związane z problemami bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie.	potrafi w stopniu zaawansowanym analizować i oceniać zagrożenia związane z problemami bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie.	potrafi w stopniu zaawansowanym analizować i oceniać zagrożenia związane z problemami bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie. Na podstawie tego potrafi wyciągnąć stosowne wnioski i zaprezentować je w szerszym gronie.
K_01 K_02	nie jest przygotowany do wykorzystania w praktyce wiedzy dot. relacji międzynarodowych na Bliskim Wschodzie. Nie jest przygotowany do samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności	jest przygotowany w stopniu podstawowym do wykorzystania w praktyce wiedzy dot. relacji międzynarodowych na Bliskim Wschodzie. Jest przygotowany w stopniu podstawowym do samodzielnego zdobywania i	jest przygotowany w stopniu dobrym do wykorzystania w praktyce wiedzy dot. relacji międzynarodowych na Bliskim Wschodzie. Jest przygotowany w stopniu dobrym do samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz	jest przygotowany w stopniu bardzo dobrym do wykorzystania w praktyce wiedzy dot. relacji międzynarodowych na Bliskim Wschodzie. Jest przygotowany w stopniu bardzo dobrym do samodzielnego zdobywania i

związanych ze stosunkami międzynarodowym i na Bliskim Wschodzie oraz nie rozumie potrzeby stałego dokształcania się i podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych.	doskonalenia wiedzy oraz umiejętności związanych ze stosunkami międzynarodowym i na Bliskim Wschodzie oraz rozumie potrzebę stałego dokształcania się i podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych.	umiejętności związanych ze stosunkami międzynarodowym i na Bliskim Wschodzie oraz rozumie potrzebę stałego dokształcania się i podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych.	doskonalenia wiedzy oraz umiejętności związanych ze stosunkami międzynarodowym i na Bliskim Wschodzie oraz rozumie potrzebę stałego dokształcania się i podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych.
---	---	--	---

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	105

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
J. Zdanowski, Historia Bliskiego Wschodu w XX wieku, Warszawa 2010. G. Corm, Bliski Wschód w ogniu. Oblicza konfliktu 1956-2003, Warszawa 2003. J. Zdanowski, Historia społeczeństw muzułmańskiego Bliskiego Wschodu w XX wieku, Warszawa 2013. F. Halliday, Bliski Wschód w stosunkach międzynarodowych, Kraków 2009. F. Ilkowski, S. Sulowski, Wybrane idee, partie i organizacje polityczne Bliskiego Wschodu, Warszawa 2014. H. Jamsheer, Konflikt Bliskowschodni: Zarys i Dokumentacja, Płock 2004. K. Czajkowska, A. Diawoł-Sitko, Systemy polityczne wybranych państw Bliskiego Wschodu, Warszawa 2012. Bliski Wschód w XXI wieku. Polityka. Społeczeństwo. Zmiana, red. J. Marszałek-Kawa, J. Piechowiak-Lamparska, Toruń 2014.
Literatura uzupełniająca
Bliski Wschód coraz bliżej, red. J. Danecki, S. Sulowski, Warszawa 2011. J. Armbruster, Arabska wiosna. Rewolucja w świecie islamskim, Wrocław 2011. K. E. Schulze, Konflikt arabsko-izraelski, Warszawa 2010. M. Münnich, Syria wiosną 2015. Spojrzenie niepoprawne politycznie, Lublin 2015.